

Ohjeet Megatrendit-keskustelun ja tulevaisuustyöpajan järjestämiseen kisakatsomoille

Megatrendit 2026 -lähetyksen jälkeen on hyvä hetki kokoontua yhteen ja jakaa ajatuksia sekä oivalluksia tulevaisuuteen vaikuttavista kehityskuluista. Varaa siis sopiva tila, lähetä kutsut ja innosta kutsuttavat mukaan kisakatsomoon. Verkkolähetyksen seuraamisen osalta on tärkeää, että teillä on näyttö, luotettava verkkoyhteys ja riittävä äänentoisto.

Alta löydät ohjeet: 1) keskusteluun megatrendeistä ja niiden vaikutuksista sekä 2) astetta syvällisempään työskentelyyn työskentelypohjien avulla.

1. Megatrendi-keskustelun vetäminen

Valmiit keskustelukysymykset johdattelevat yhteisiin pohdintoihin – kasvotusten tai verkossa. Kysymykset pohjaavat Sitran Megatrendit 2026 –selvitykseen.

Kesto: 30 min–1 h tai enemmän.

Osallistujamäärä: 3–100 hlöä. Jos teitä on suurempi porukka, jakautukaa noin 3–5 henkilön keskusteluryhmiin.

Käytännön vinkkejä

- [Rakentavan keskustelun pelisäännöt](#) sopivat hyvin keskustelun alkuun yhteiseksi ohjenuoraksi ja hyvän keskusteluilmapiiirin luomiseksi.
- Voitte valita keskustelunvetäjän, joka esittää kysymyksiä, huolehtii aikataulusta ja siitä, että kaikki pääsevät osallistumaan. Voitte myös ryhtyä keskusteluun niin, että katsotte kysymyksiä yhdessä ja annatte keskustelun kulkea vapaasti omalla painollaan ilman nimettyä vetäjää.
- Mikäli olette kasvotusten, kaikille osallistujille kannattaa jakaa muistiinpanovälineet, jotta kukin voi kirjata omia havaintojaan ylös jo ennen kuin saa suunvuoron – näin ideat ja ajatukset eivät unohdu.
- Joskus hetki itsenäiselle ajattelulle tekee terää eli pysähtykää välillä muutamaksi minuutiksi jonkun kysymyksen äärelle ennen kuin jaatte ajatuksianne.

Keskustelukysymyksiä

- Mitä yleisiä ajatuksia megatrendit ja Sitran tulokset niiden vaikutuksista Suomeen herättivät? Mikä näkyy ja tuntuu jo omassa arjessa, työssä tai yhteisössä? Mikä tuntuu vieraammalta?
- Olemme siirtymässä pitkäikäisten yhteiskuntaan. Minkä asian näette tässä siirtymässä kaikkein tärkeimpänä a) Suomen näkökulmasta? b) Omassa toimintaympäristössänne?
- Maailmanjärjestys on murroksessa ja autoritaariset johtajat nousevat valtaan ympäri maailmaa. Demokratioiden on osoitettava yhä selvemmin arvonsa kansalaisilleen ja kansalaisten on otettava demokratiasta vastuuta. Millaisin keinoin demokratia voisi osoittaa voimansa tulevaisuudessa? Millaisia tekoja olisitte itse valmiita tekemään demokratian vahvistamiseksi?
- Ympäristökriisi pakottaa yhteiskunnat ja ihmiset sekä sopeutumaan että uudistamaan toimintatapoja. Miten pystyisimme yhteiskuntana, yhteisöinä ja yksilöinä muuttamaan toimintaamme kestävämmäksi?
- Tekoäly mullistaa yhteiskuntien perustaa. Millaisia vaikutuksia näette tekoälyn käytössä omassa elämässänne, kuten työssä tai arjessänne? Mikä olisi nyt olennaista, jotta tekoäly saataisiin valjastettua hyödyntämään koko yhteiskuntaa nyt ja tulevaisuudessa?

- Suomessa on tarve uudentyyppiselle yhteiskuntasopimukselle, joka vastaa megatrendien asettamiin haasteisiin ja mahdollisuuksiin. Mitä uusi yhteiskuntasopimus pitäisi teidän mielestänne sisältää?

2. Ohjeet Tulevaisuustyöpajaan

Tulevaisuustyöpajassa työskennellään [Trendi 360 -työpohjan](#) parissa. Megatrendikorttien tarkasteluun tarkoitettu työpohja auttaa muodostamaan kokonaiskuvan käsiteltävän trendin ilmenemisestä nyt ja mahdollisista vaikutuksista tulevaisuudessa. Megatrendikorttien verkkoversio julkaistaan Sitran sivuilla tammikuussa ennen julkistustapahtumaa.

Aika: 30 min –1 h

Osallistujamäärä: 3–100 hlöä. Jos teitä on suurempi porukka, jakautukaa noin 3–5 henkilön keskusteluryhmiin.

Trendi 360 -työpohjan kysymykset kumpuavat [PESTE-kehikosta](#). Ne ohjaavat pohtimaan, miten trendi näkyy jo nyt ja miten se voi vaikuttaa erilaisiin asioihin tulevaisuudessa. Työpohjassa on kaksi puolta, joita voi käyttää yksin tai yhdessä. Nykyhetki-puolen avulla havainnoidaan, miten trendi näkyy ja vaikuttaa nyt. Tulevaisuus-puolen avulla tutkitaan mahdollisia tulevaisuuden vaikutuksia nykyhetki-puolelle tehtyjen havaintojen pohjalta. Tulevaisuus-puoli myös haastaa tulevaisuuden rohkeaan kuvitteluun.

Työskentely

1. Valitkaa yksi teitä kiinnostava trendikortti ja lukekaa se rauhassa läpi. Vaihtoehtoisesti voitte myös itse tunnistaa jonkun teille merkityksellisen trendin.
2. Kirjoittakaa trendi työpohjan keskelle ja analysoikaa sitä työpohjassa olevien kysymysten kautta. Voitte käydä osiot läpi haluamassanne järjestyksessä, mutta aloittakaa nykyhetkestä ja siirtykää sitten tulevaisuuteen. Voi olla, että kaikki kysymykset eivät ole merkityksellisiä kaikkien trendien kohdalla, joten kysymyksiä voi myös jättää väliin tai keksiä lisää.
3. Kirjoittakaa havaintonne ylös työpohjaan tai lisätkää liimalappuja.
4. Pohtikaa lopuksi, mitä tekemänne havainnot tarkoittavat toiminnallenne: mitä haasteita tai mahdollisuuksia tunnistatte. Kirjatkaa tärkeimmät työpohjaan ja keskustelkaa niistä.